

Expertisegebied

verpleegkundig consulent
hiv

November 2015

v&vn

Colofon

Samenwerkingspartners bij de totstandkoming Expertisegebied verpleegkundig consulent hiv:

Bestuur V&VN Verpleegkundig Consulenten HIV, periode van 2013 tot 2017:

- Wilma Brokking
- Gerjanne ter Beest
- Dorien de Weerd
- Michelle Rikken-Mutschelknauss
- Robin Ackens

Auteurs:

- Loek Eisenburg
- Aafien Hendriks
- Lia Meerkerk
- Conny Moons
- Wilma Brokking

Project Expertisegebieden:

- Nellie Kolk en projectgroep Expertisegebieden V&VN 2020

Vormgeving

- Van der Weij Drukkerijen BV Hilversum

November 2015

© V&VN

Het is toegestaan teksten uit deze uitgave over te nemen, mits de juiste bron is vermeld.

ISBN/EAN: 978-90-78995-43-2

Inhoud

1. Inleiding	4
2. De werkomgeving van de verpleegkundig consulent hiv	5
3. Ontwikkelingen	6
4. CanMEDS-rollen	7
5. Uitwerking CanMEDS-rollen	9
5.1 Rol zorgverlener	9
5.2 Rol communicator	10
5.3 Rol samenwerkingspartner	11
5.4 Rol reflectieve professional	12
5.5 Rol gezondheidsbevorderaar	12
5.6 Rol organisator	13
5.7 Rol professional en kwaliteitsbevorderaar	13
Literatuur	15

1. Inleiding

Met het project Verpleegkundigen & Verzorgenden 2020 bereiden verpleegkundig specialisten, verpleegkundigen en verzorgenden zich voor op de toekomst. De beroepsprofielen zijn het belangrijkste product uit dit project. Deze nieuwe beroepsprofielen zijn voor het eerst in de geschiedenis door de beroepsgroep zelf ontwikkeld (Lambregts en Grotendorst 2012).

De verpleegkundig consulent hiv is de naam van een functie die in de praktijk wordt uitgeoefend door én verpleegkundigen én verpleegkundig specialisten. Het Expertisegebied verpleegkundig consulent hiv, zoals in dit document beschreven is, moet om die reden beschouwd worden als een aanvulling op het Beroepsprofiel verpleegkundige en het Beroepsprofiel verpleegkundig specialist. Dit Expertisegebied beschrijft de aanvullende kennis en vaardigheden die de verpleegkundig consulent hiv nodig heeft bij de taakuitoefening in haar vakgebied. Evenals bij de ontwikkeling van de afzonderlijke beroepsprofielen is ervoor gekozen om dit Expertisegebied te ontwikkelen op basis van CanMEDS (Canadian Medical Education Directives for Specialists).

In 1985 werd de functie van verpleegkundig consulent hiv in het leven geroepen als vast onderdeel van het behandelteam voor patiënten met hiv, samen met een internist of infectioloog. Vanwege de enorme ontwikkelingen in de behandeling van mensen met hiv is de functie sinds die tijd sterk veranderd.

Vanaf 2015 is het de bedoeling dat de zorg voor hiv-positieven uitsluitend aangeboden wordt in HKZ-gecertificeerde instellingen. Het traject daarvoor is inmiddels gestart en vindt zijn afronding eind 2016 als alle hiv-behandelcentra in de ziekenhuizen gevisiteerd zijn.

De meeste patiënten die de diagnose hiv krijgen, hebben naast hun medische zorg, veel behoefte aan begeleiding. Hiv is immers nog steeds een stigmatiserende ziekte. De verpleegkundig consulent hiv heeft een grote rol in deze begeleiding en in de acceptatie van de ziekte. Therapietrouw en het voorkomen van verdere verspreiding van de ziekte zijn belangrijke aandachtspunten.

V&VN VCH stelt als eis dat de consulent hiv een verpleegkundige op HBO -niveau is die de Masterclass HIV, geïnitieerd door V&VN VCH, heeft gevolgd. Voor de verpleegkundig specialisten binnen deze groep geldt dezelfde eis. Voor de zorg aan kinderen met hiv is het van belang dat de verpleegkundige tevens de aantekening kinderverpleegkundige heeft behaald.

Dit document is geschreven door het bestuur van V&VN VCH, ondersteund door Loek Elsenburg, Aafien Hendriks, Lia Meerkerk en Conny Moons.

Alle leden van V&VN Verpleegkundig Consulenten HIV zijn in staat gesteld hun inhoudelijke feedback op dit document te geven.

Daar waar in dit document 'zij' wordt gebruikt, kan ook 'hij' gelezen worden.

2. De werkomgeving van de verpleegkundig consulent hiv

De verpleegkundig consulenten hiv, zoals omschreven in de Inleiding, zijn werkzaam op de poliklinieken van HKZ-gecertificeerde ziekenhuizen.

a. De doelgroep

De verpleegkundig consulent hiv werkzaam binnen dit expertisegebied werkt met volwassenen met hiv of met kinderen met hiv

b. De omgeving

De belangrijkste samenwerkingspartners van de verpleegkundig consulent hiv zijn:

- internisten/ infectiologen
- kinderartsen
- andere artsen en verpleegkundigen in het ziekenhuis
- huisartsen
- GGD (soa-zorg/ tbc-zorg)
- maatschappelijk werk
- psychologen, psychiaters
- verslavingszorg
- Penitentiaire instellingen
- indien nodig: internationale artsen
- patiëntenverenigingen
- apotheken
- Internationale Organisatie voor Migratie, Immigratie- en Naturalisatiedienst, Asielzoekerscentra en advocaten.
- verpleeg- en verzorgingshuizen
- wijkverpleegkundigen
- farmacie

Een belangrijk taakaspect van de verpleegkundig consulent hiv is overdracht van informatie om de kennis over hiv te vergroten, de ziekte te 'de-stigmatiseren' en de verdere verspreiding van het hiv-virus te voorkomen. Zij vervult vaak de rol van casemanager. Met de specialistische kennis en brede blik is zij in staat de zorg van de zorgvrager te coördineren en te optimaliseren.

In alle gevallen werkt zij als gelijkwaardige partner samen met andere zorgprofessionals met het uiteindelijke doel om de gezondheidsproblemen te voorkomen of te reduceren. Zij streeft naar een optimale en passende vorm van zelfmanagementondersteuning. De verpleegkundig consulent hiv speelt een belangrijke rol in de preventie van de verdere verspreiding van hiv.

3. Ontwikkelingen

In het begin van de hiv-pandemie, eind jaren 80, was hiv een dodelijke ziekte. Door de medische vooruitgang is hiv van een dodelijke ziekte veranderd in een chronische ziekte. Dit heeft invloed op het Expertisegebied verpleegkundig consulent hiv. Patiënten worden steeds ouder en dit vraagt van de verpleegkundig consulent hiv meer kennis over de specifieke problematiek van het ouder worden met deze aandoening en van kennis over co morbiditeit.

Tegelijk blijven nieuwe ontwikkelingen in de hiv-geneeskunde plaats vinden. Nieuwe medicatie wordt ontwikkeld, internationale en landelijke inzichten veranderen en richtlijnen worden aangepast.

Voor **de verpleegkundigen** die als consulent hiv werkzaam zijn is het belangrijk om hun kennis up to date te houden en om voldoende geaccrediteerde scholingspunten in het Kwaliteitsregister Verpleegkundigen & Verzorgenden te behalen.

Voor **de verpleegkundig specialisten** die als consulent hiv werkzaam zijn gelden andere accreditatie eisen. Zij hebben een eigen registratiesysteem. Op deze manier is de kwaliteit van de professionele beroepsuitoefening zichtbaar.

Wellicht worden er in de toekomst meer verpleegkundig specialisten aangesteld. Dit hangt samen met de ontwikkeling van taakherschikking en lokaal en landelijk gezondheidszorgbeleid.

4. CanMEDS-rollen

In de Inleiding was al te lezen dat het Expertisegebied verpleegkundig consulent hiv beschouwd dient te worden als een aanvulling op de Beroepsprofielen verpleegkundige en verpleegkundig specialist (Lambregts & Grotendorst, 2012).

Deze Beroepsprofielen zijn uitgewerkt aan de hand van de CanMEDS-systematiek (Canadian Medical Education Directives for Specialists).

Voor de **verpleegkundige** bestaat deze systematiek uit de beschrijving van zeven competentiegebieden:

- 1) Vakinhoudelijk handelen: de verpleegkundige als zorgverlener
- 2) Communicatie: de verpleegkundige als communicator
- 3) Samenwerking: de verpleegkundige als samenwerkingspartner
- 4) Kennis en wetenschap: de verpleegkundige als reflectieve professional die handelt naar de laatste stand van de wetenschap
- 5) Maatschappelijk handelen: de verpleegkundige als gezondheidsbevorderaar
- 6) Organisatie: de verpleegkundige als organisator
- 7) Professionaliteit en kwaliteit: de verpleegkundige als professional en kwaliteitsbevorderaar.

De kern van de beroepsuitoefening is de verpleegkundige als zorgverlener.

Voor de **verpleegkundig specialist** zijn de competentiegebieden als volgt uitgewerkt:

- 1) Klinisch handelen: de verpleegkundig specialist als zorgverlener en behandelaar
- 2) Communicatie: de verpleegkundig specialist als communicator
- 3) Samenwerking: de verpleegkundig specialist als samenwerkingspartner
- 4) Kennis en wetenschap: de verpleegkundig specialist als reflectieve professional en praktijkonderzoeker
- 5) Maatschappelijk handelen: de verpleegkundig specialist als gezondheidsbevorderaar
- 6) Organisatie: de verpleegkundig specialist als organisator
- 7) Professionaliteit: de verpleegkundig specialist als professional.

De kern van de beroepsuitoefening van de verpleegkundig specialist is het klinisch handelen.

Zoals uit de beschrijving blijkt zijn er in de twee functies veel overeenkomsten te zien in de competentiegebieden. Het belangrijkste verschil zit in de kern waarbij de verpleegkundige als zorgverlener wordt beschreven en de verpleegkundig specialist als klinisch behandelaar die een zelfstandige behandelrelatie kan aangaan met de patiënt.

“De verpleegkundig specialist biedt binnen de directe patiëntenzorg complexe evidence based verpleegkundig specialistische zorg in combinatie met geprotocolleerde geneeskundige zorg binnen het eigen deskundigheidsgebied. Vanuit het perspectief van de patiënt worden care en cure geïntegreerd aangeboden ter bevordering van de continuïteit en kwaliteit van de zorg. Hierbij gaat de verpleegkundig specialist een zelfstandige behandelrelatie aan met de patiënt”.

Onderdeel van de behandelrelatie is het zelfstandig indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen. Deze bevoegdheden zijn sinds 2011 wettelijk geregeld (toevoeging Wet BIG art. 36a). In het kader van deze bevoegdheden kan de verpleegkundig specialist ook opdracht verlenen tot het verrichten van voorbehouden handelingen aan anderen die daartoe niet zelfstandig bevoegd zijn”.

“De wijze waarop aan deze zelfstandige behandelrol van de verpleegkundig specialist in de praktijk vorm en inhoud wordt gegeven is afhankelijk van de gemaakte afspraken. Binnen (multidisciplinaire) zorgteams vervult de verpleegkundig specialist verschillende posities, waaronder die van hoofd- of medebehandelaar. De praktijk anno 2015 is zeer divers en volop in ontwikkeling”.

Vanuit de zelfstandige behandelverantwoordelijkheid kan de verpleegkundig specialist zelf gesprekspartner zijn van zorgverzekeraars, zelfstandig productieafspraken maken en meedenken over de gewenste kwaliteit van zorg en kosteneffectiviteit en daarvoor benodigde gegevens aanleveren.

Niveaus van beroepsuitoefening	Wettelijk kader	Domein	Voorbehouden handelingen	Opleiding
Verpleegkundig specialist	Art.14 BIG	Allround, met specialistische focus en expertkennis Individuele gezondheidszorg	Zelfstandige bevoegdheid art.36 en 36 a	HBO- master
Verpleegkundige	Art.3 BIG	Allround Individuele gezondheidszorg	Zelfstandig bevoegd voor toedienen injecties, katheterisaties en voorschrijven UR geneesmiddelen o.b.v. art 35 t/m38	HBO- bachelor

5. Uitwerking per CanMEDS-rol

Met verwijzing naar de afzonderlijke beroepsprofielen en met het beschreven verschil in zelfstandigheid van de verpleegkundige en de verpleegkundig specialist gaat dit hoofdstuk in op de specifieke expertise die kenmerkend is voor de verpleegkundig consulent hiv.

5.1 Rol zorgverlener/behandelaar

De verpleegkundig consulent hiv kenmerkt zich als een zorgverlener die kan schakelen tussen een stabiele en een acute, spoedeisende zorgsituatie. De verpleegkundige biedt verpleegkundig specialistische zorg in combinatie met geprotocolleerde geneeskundige zorg binnen het eigen deskundigheidsgebied. Vanuit het perspectief van de patiënt worden care en cure geïntegreerd aangeboden ter bevordering van de continuïteit en kwaliteit van de zorg.

Ze is in staat om te beoordelen welke verpleegkundige handelingen uitgevoerd dienen te worden en zo nodig samenwerkingspartners in te schakelen. Het anticiperend vermogen van deze verpleegkundigen is daarmee bepalend voor de gehele multidisciplinaire zorg binnen het Expertisegebied. Ze is in staat om in de diverse zorgsituaties haar verantwoordelijkheden af te bakenen en op tijd door te verwijzen naar een samenwerkingspartner. De focus van de zorgverlening is niet alleen gericht op de somatische zorg, maar ook op het psychische, functionele en sociale welbevinden van de patiënt.

Aanvullende kennis:

- Heeft kennis over hiv, soa, verschillende vormen van hepatitis en over anale intra-epitheliale neoplasie.
- Is op de hoogte van het belang van therapietrouw bij de patiënt met hiv die combinatie antiretrovirale therapie volgt.
- Heeft diepgaande kennis betreffende antiretrovirale therapie, bijwerkingen en de interactie met andere medicijnen.
- Is op de hoogte van de actuele informatie rondom besmettelijkheid van het hiv-virus en kan patiënten hierover informeren.
- Heeft kennis over de diverse co-morbiditeit die vaak bij hiv-patiënten voorkomen en kan de patiënt hierin de juiste leefstijladviezen geven.
- Heeft kennis van de veranderende gezondheidssituatie van de ouder wordende hiv-patiënt.
- Heeft kennis over diverse andere seksuele overdraagbare aandoeningen ten aanzien van diagnostiek, behandeling en kan adviezen geven ter preventie.
- Heeft kennis over ggz-problematiek die vaak voorkomt bij patiënten met hiv, met name depressie en verslavingen.
- Heeft kennis van voorkomende sociale problematiek.
- Heeft kennis over transitie en kan jongvolwassenen hierin begeleiden (zowel op kinderpoli, als op interne poli)

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Kan een anamnese afnemen op het gebied van seksualiteit, middelengebruik/intoxicaties.
- Is in staat een anamnese af te nemen volgens de richtlijn Seksuele gezondheid bij mensen met hiv.
- Is in staat een sociale anamnese af te nemen.
- Stelt verpleegkundige diagnoses en past interventies toe welke op sociaal, psychisch en lichamelijk gebied liggen.
- Is in staat in het verloop van de infectie een acute en een chronische fase te onderscheiden.
- Is in staat therapietrouw te bevorderen met de diverse beschikbare hulpmiddelen en in overeenstemming met de wens van de patiënt.
- Heeft communicatievaardigheden, waarmee zij de pijn, angst, ongemak en het gevoel van machteloosheid van zowel de patiënt als partner/naasten kan reduceren.
- Is in staat rouwprocessen te begeleiden.
- Is in staat de patiënt met hiv te begeleiden bij het op de hoogte brengen van partner(s).
- Is in staat de partner te betrekken bij de zorg.
- Kan geïntegreerde zorg verlenen aan patiënt en partner.

5.2 Rol communicator

De verpleegkundig consulent hiv begeleidt de patiënt (en zijn naasten) in het proces vanaf het vaststellen van de hiv-diagnose. Om optimale zorg te verlenen is zij in staat een breed spectrum van onderwerpen te bespreken. Daarbij heeft zij de taak om gedurende alle fasen die een patiënt doormaakt de verpleegkundige zorg te coördineren. Zij is in staat adequaat te communiceren met zowel de zorgvrager als samenwerkingspartners. De verpleegkundig consulent hiv draagt zorg voor een effectieve communicatie met de patiënt, communiceert vanuit het perspectief van de patiënt en interpreteert informatie in de juiste context. De verpleegkundig consulent hiv streeft naar een effectieve behandelrelatie, betreft de patiënt en zijn naasten in de besluitvorming en integreert hun informatie in het diagnostisch proces. Zij communiceert met de patiënt en zijn naasten op basis van gelijkwaardigheid. Zij adviseert over leefstijl, zingeving en kwaliteit van leven. De verpleegkundig consulent hiv maakt gebruik van informatie- en communicatietechnologie en ondersteunt de patiënt bij het zoeken naar betrouwbare (online)informatie over diagnose en behandeling.

Aanvullende kennis:

- Kent de belangrijkste informatiekanalen bij hiv.
- Is op de hoogte van wet- en regelgeving die op hiv-patiënten van toepassing is.
- Is in staat verschillende counselingsstijl toe te passen, zoals motivational interviewing, om patiënten na te laten denken over hun mogelijkheden tot gedragsverandering.
- Kan op basis van expertise vertrouwen creëren bij de patiënt

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Is in staat open over seksualiteit te praten en is zich bewust dat spreken over seksualiteit in verschillende (sub)culturen niet vanzelfsprekend en beladen is.
- Kan met haar communicatie anticiperen op de mondigheid van de zorgvrager en is complementair en waar nodig corrigerend over de kennis over hiv bij de patiënt en zijn omgeving.
- Kan tegenstrijdige belangen tussen patiënt en omgeving hanteren en kan met druk vanuit de omgeving van de zorgvrager omgaan.
- Is in staat om de zorgvrager te begeleiden en te ondersteunen na een slecht nieuwsgesprek.
- Is in staat de patiënt en partner te begeleiden bij een toekomstige of bestaande kinderwens en kan adequaat doorverwijzen.
- Is in staat om zelfstandig een verpleegkundig spreekuur te organiseren en uit te voeren.
- Is in staat om de zelfredzaamheid van de zorgvrager te vergroten.
- Kan omgaan met agressie en hier adequaat op reageren zodat de eigen veiligheid en die van de zorgvrager niet in gevaar komt.

5.3. Rol samenwerkingspartner

De verpleegkundig consulent hiv werkt op gelijkwaardig niveau samen met medewerkers van andere disciplines, zoals internisten. Zij werkt zowel zelfstandig als in multidisciplinair verband. Hierin levert zij een bijdrage vanuit haar verpleegkundige expertise. Zij heeft vanuit haar functie veel contacten met allerlei organisaties. Zij verleent consultatie en betreft hierbij het patiënten perspectief. Zij geeft gevraagd en ongevraagd advies. De verpleegkundig consulent hiv is de spil in de zorg rondom de hiv-patiënt en werkt samen met vele disciplines binnen een steeds veranderende setting. Hierbij is zij de verbindende schakel en fungeert als aanspreekpunt voor alle betrokkenen. Kennis over zowel de eigen organisatie en afdeling als over andere (zorg)instellingen is hierbij essentieel om kwalitatief goede zorg te kunnen leveren.

Aanvullende kennis:

- Is op de hoogte van de regionale en landelijke sociale kaart van hiv.

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Werkt nauw samen indien een patiënt van kindzorg naar volwassenzorg gaat bij transitie.
- Werkt nauw samen en heeft overleg met maatschappelijk werk, psychologen, GGD, SOA-poli, penitentiaire instellingen, TBC- en verslavingszorg.
- Heeft indien nodig contact met internationale verpleegkundige organisaties en met (inter)nationale artsen- en patiëntenverenigingen.
- Werkt samen of kan patiënten doorverwijzen naar IOM, IND, AZC en advocaten.
- Werkt samen met de HIV Vereniging Nederland en andere maatschappelijke partijen
- Speelt een rol bij kennisbevordering over hiv bij samenwerkingspartners.
- Werkt samen met poli gynaecologie bij begeleiden van hiv-positieve vrouwen met zwangerschapswens en zwangeren met hiv.

5.4 Rol reflectieve professional en praktijkonderzoeker

De veranderingen binnen de hiv-zorg, zoals de nieuwe inzichten in de bestaande thema's als seksualiteit, stigma en therapietrouw en de relatief nieuwe onderwerpen, zoals ouder worden met hiv en de bijbehorende co-morbiditeit, vragen van de verpleegkundig consulent hiv een uitbreiding van kennis op deze gebieden. Daarnaast vormen ethische vraagstukken een steeds belangrijk aspect in de beroepsuitoefening van de verpleegkundig consulent hiv. De verpleegkundig consulent hiv heeft een reflectieve, lerende houding. Zij bevordert ontwikkeling en implementatie van kennis en kunde. Zij vertaalt wetenschappelijke uitkomsten naar de beroepspraktijk.

Aanvullende kennis:

- Heeft kennis van hetero-, homo-, bi- en transgenderseksualiteit.
- Is op de hoogte van de rol/betekenis van seksualiteit in verschillende culturen.
- Kent de laatste ontwikkelingen op het gebied van pep, prep, viral load en overdracht van hiv.
- Kent wetenschappelijk nieuws en de laatste evidence over de ontwikkeling van de behandeling van co-morbiditeit bij hiv, zoals Hepatitis B en C, Anale Intra-epitheliale Neoplasie en ouderdomsziekten.

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Wisselt kennis onderling uit.
- Kan nieuwe uitkomsten en inzichten uit onderzoek adequaat toepassen.
- Kan reflecteren op haar eigen taboes rond het bespreekbaar maken van seksueel gedrag.
- Bevordert kennis van collega-zorgverleners en werkt aan het 'de-stigmatiseren' van hiv in de gezondheidszorg.
- Bevordert de kennis over HIV in maatschappij en werkt aan het 'de-stigmatiseren' van hiv in de maatschappij.
- Volgt het wetenschappelijk nieuws over de ontwikkeling van nieuwe combinatie antiretrovirale therapie.
- Volgt het wetenschappelijk nieuws rond de ontwikkelingen gericht op genezing van HIV.
- Kan anticiperen op ethische vragen.

5.5 Rol gezondheidsbevorderaar

Mensen met hiv leven langer en worden ouder dan 20 jaar geleden. Bij patiënten met hiv lijken ouderdomsziekten eerder op te treden, waardoor de verpleegkundige steeds vaker te maken krijgt met multi-morbiditeit. De zorgvragen worden hierdoor complexer van aard. Uitgebreide en diepgaande kennis is nodig om de juiste zorg te kunnen leveren. Daarnaast is er meer middelengebruik (alcohol, drugs) onder mensen met hiv. Hierbij is het van belang om interventies aan te dragen die bijdragen aan de gezondheid van de patiënt. De verpleegkundig consulent hiv voert interventies uit, die gericht zijn op gezond gedrag bij het leven met hiv. Communicatieve vaardigheden, bijvoorbeeld door het inzetten van motivational interviewing, zijn gericht op het bevorderen van gezond gedrag bij mensen die leven met HIV.

Aanvullende kennis:

- Is zich bewust van de maatschappelijk verwachtingen ten aanzien van het voorkomen van verdere verspreiding van de ziekte.
- Heeft kennis over besmettingsrisico's en hoe de patiënt zichzelf en anderen voor soa's kan beschermen.
- Stimuleert therapietrouw o.a. om overdracht en resistentie te voorkomen.
- Speelt een rol in het verstrekken van post exposure profylaxe (PEP) bij incidenten waarbij een risico is op een hiv-besmetting.
- Is zich bewust van het stigma en taboe wat rust op hiv en maakt dit bespreekbaar.
- Geeft leefstijladvies ten aanzien van het bevorderen van een gezonde leefstijl.
- Kan een adviserende rol spelen in juridische kwesties met betrekking tot hiv en school/ werk en/of weet hoe door te verwijzen.
- Kan een adviserende rol spelen in kwesties met betrekking tot hiv en financiën en hoe door te verwijzen.

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Past secundaire preventie toe op gebied van onder meer: osteopenie, cognitieve achteruitgang, Anale Intra-epitheliale Neoplasie, Hepatitis B en C, hart- en vaatziekten en andere gezondheidsrisico's.

5.6. Rol organisator

De verpleegkundig consulent hiv is met haar specialistische kennis een belangrijke spil in de zorg rondom de patiënt met hiv. Zij neemt hierbij zich in complexe situaties de rol van casemanager op zich. De verpleegkundig consulent hiv (re)organiseert zorgprocessen voor een betere beschikbaarheid en continuïteit van zorg, beperking van wachttijd voor de patiënt en grotere kosteneffectiviteit. Daarnaast ontwikkelt zij (mede) nieuwe zorgvormen onder meer met behulp van e-health met specifieke aandacht voor de herkenbaarheid van het verpleegkundig vakgebied.

Aanvullende kennis:

- Is zich bewust van de kosten van combinatie anti retrovirale therapie en de kosten die hiv-zorg met zich mee brengt.
- Is op de hoogte van de veranderende regelgeving in de zorg en is in staat om hierin te participeren.

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Vertaalt landelijke, politieke ontwikkelingen bijvoorbeeld over taakherschikking naar de eigen beroepspraktijk.

5.7 Rol professional en kwaliteitsbevorderaar

De verpleegkundig consulent hiv is een zelfbewuste professional en verantwoordelijk voor haar eigen beroepsuitoefening en de daarbij horende beroepsontwikkeling. Zij levert op eerlijke, oprechte en betrokken wijze hoogwaardige patiëntenzorg, met aandacht voor de integriteit en autonomie van de patiënt. Zij laat aan

de hand van haar dagelijks functioneren zien, dat zij het vertrouwen van de patiënt en zijn omgeving waard is. Professioneel gedrag is leidend voor de attitude van de verpleegkundige en bepalend voor verdere ontwikkeling van het expertisegebied hiv. Zij heeft een innovatieve, proactieve en initiatiefrijke beroepshouding.

Aanvullende kennis:

- Heeft kennis van de professionele standaarden en richtlijnen.
- Heeft kennis van de actuele wetenschappelijke inzichten binnen het eigen expertisegebied.
- Heeft extra aandacht en zorg voor veiligheid, privacy en vertrouwen.
- Kan de beroepsgroep positioneren in de gezondheidszorg.

Aanvullende vaardigheden en attitude:

- Is in staat zelf onbevooroordeeld te werken.
- Is in staat cultuursensitief te werken.
- Kan de beroepsgroep positioneren in de gezondheidszorg.

Literatuur

Aidsfonds e.a. (z.d.), Richtlijn seksuele gezondheid bij mensen met hiv [elektronische versie], via <http://vcHIVaids.venvn.nl/Portals/47/artikelen/richtlijn%20seksuele%20gezondheid%20juni%202008%20def.pdf>

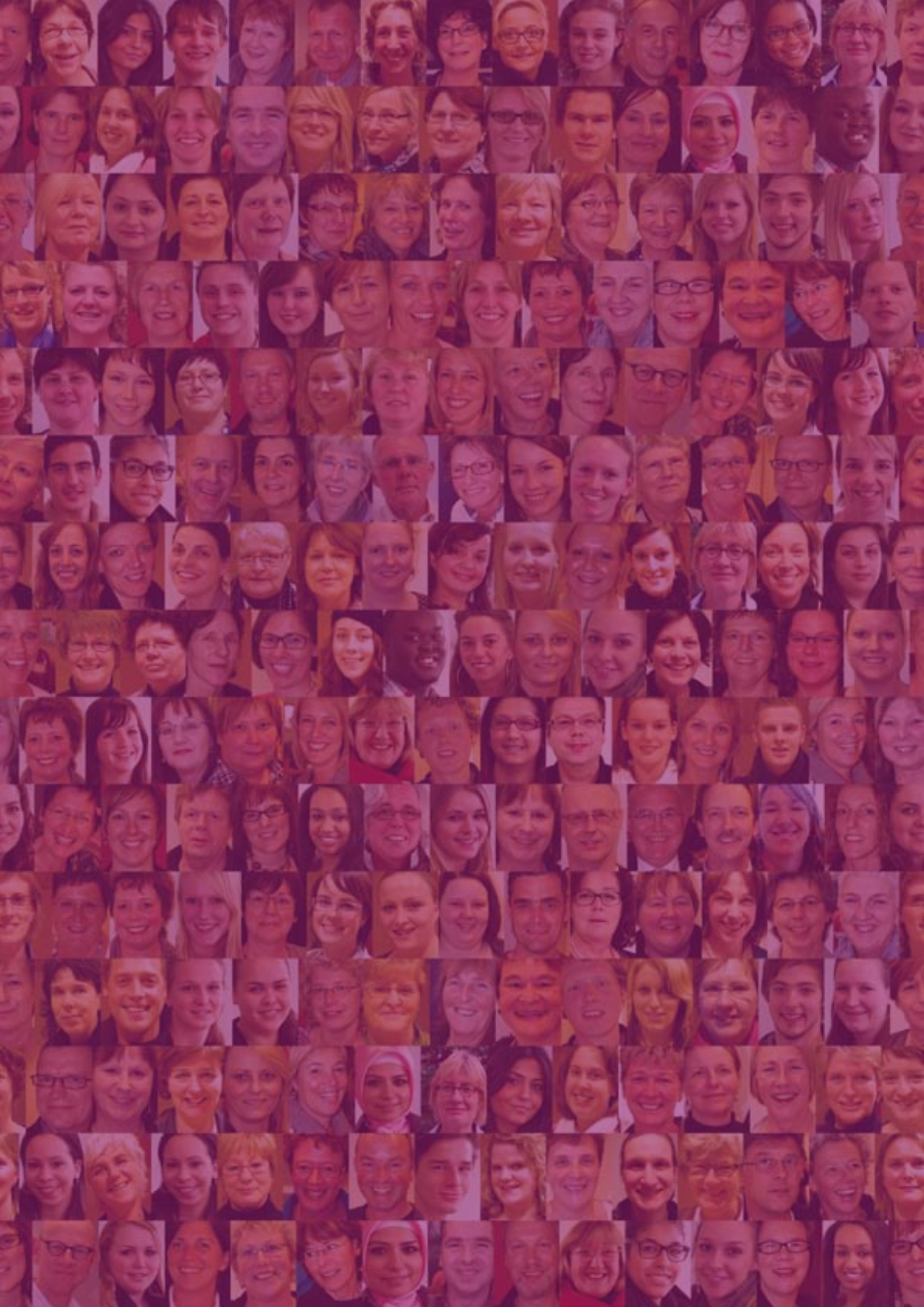
Aidsfonds e.a. (2013), HIV viral load en (on)beschermd seks [elektronische versie], via www.HIVnet.org/downloads/pdf/organisatie/diversen/Informatiesheet_HIV_viral_load_en_onbeschermd_seks.pdf

Royal college of physicians and surgeons of Canada, [elektronische versie], via www.royalcollege.ca/portal/page/portal/rc/common/documents/canmeds/framework/the_7_canmeds_roles_e.pdf

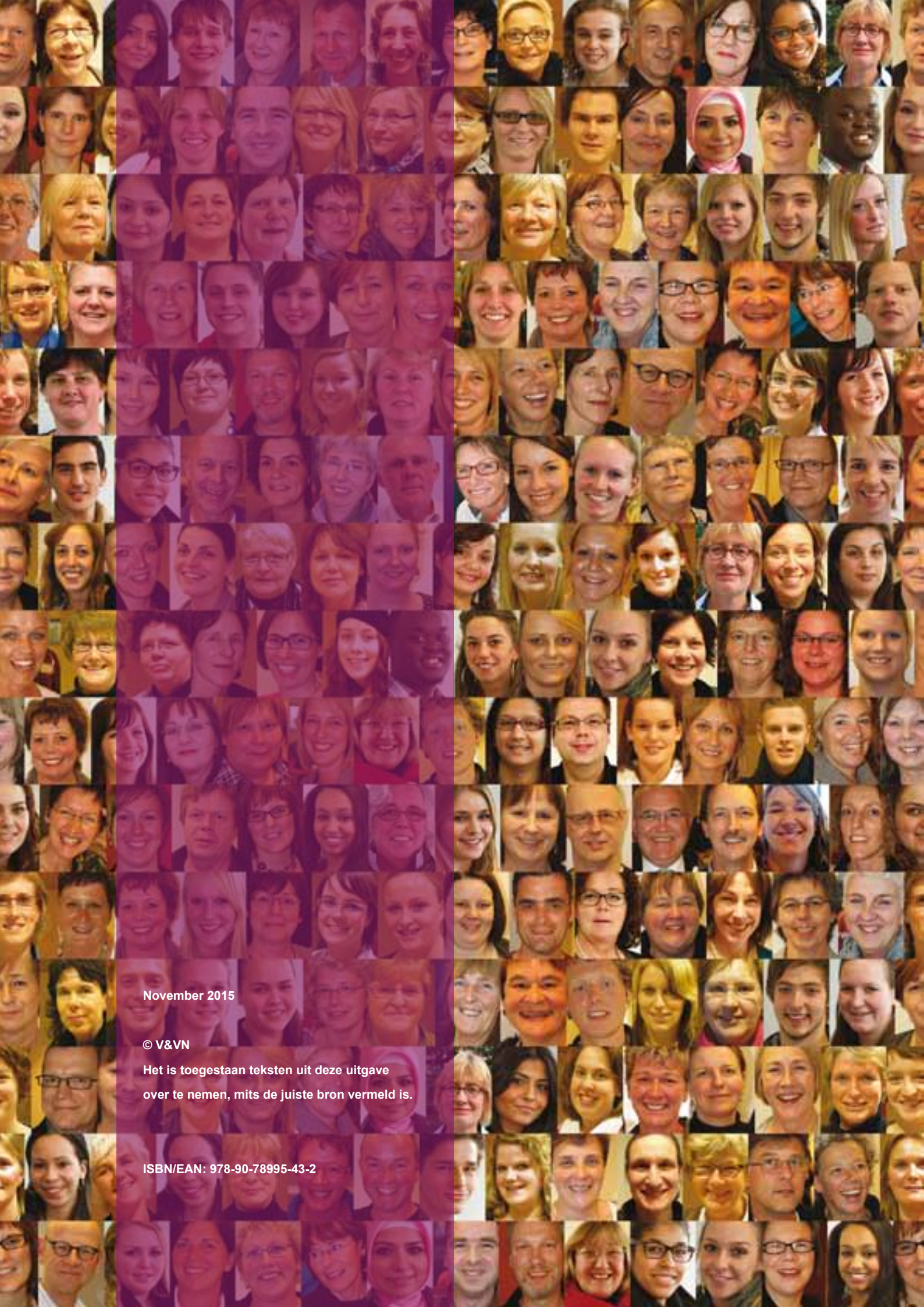
V&VN, Beroepsprofiel verpleegkundige, [elektronische versie], www.venvn.nl/LinkClick.aspx?fileticket=FZHPgDg_3n8%3D&tabid=5302

V&VN, Beroepsprofiel verpleegkundig specialist http://www.venvn.nl/Portals/1/Nieuws/Ouder%20dan%202010/4_profiel%20verpleegkundig%20specialist_def.pdf

Wet BIG <http://www.btsg.nl>

November 2015

© V&VN

Het is toegestaan teksten uit deze uitgave
over te nemen, mits de juiste bron vermeld is.

ISBN/EAN: 978-90-78995-43-2